

Aan: College van Gedeputeerde Staten Provincie Overijssel

Cc: College B&W Enschede, Gemeenteraad Enschede.

Enschede Broekheurne 26 februari 2024

Betreft: zienswijze windbeleid provincie Overijssel PPE

Geacht College van Gedeputeerde Staten Overijssel,

Provinciaal windbeleid PPE

Wij reageren hierbij op het op 16 januari jl. door Gedeputeerde Staten aangescherpt provinciaal windbeleid zoals dat ter inzage ligt. Het gaat om het ontwerp van de wijziging van de Omgevingsverordening 2024, het Provinciaal Programma Energiestrategie en de Omgevingseffectrapportage Provincie. Deze stukken liggen ter inzage van 18 januari 2024 tot en met 28 februari 2024.

Deze brief sturen wij u mede namens 126 inwoners van de buurtschap Broekheurne, gelegen in de gemeente Enschede (bijlage). Wij constateren dat in het door u voorgestelde windbeleid er tien zoeklocaties voor windturbines zijn aangewezen in de stad Enschede (voor windturbines met een hoogte van 200 meter) waarvan twee in de buurtschap Broekheurne.

Gebiedsagenda Broekheurne, participatieproces: commitment Provincie

Wij willen u erop wijzen dat de Provincie Overijssel in 2022 en 2023 heeft deelgenomen aan een intensief participatieproces voor de Buurtschap Broekheurne dat geresulteerd heeft in een Gebiedsagenda¹ waar u, middels een vertegenwoordiger in de stuurgroep van het gebiedsproces, mede uw handtekening onder heeft gezet. Tevens heeft u naderhand als Provincie het participatieproces en de Gebiedsagenda geprezen. Een centraal onderdeel van de Gebiedsagenda betreft energieopwekking binnen de Broekheurne. De kaders die zijn meegegeven in het proces, zijn het opwekken van 88TJ in de Broekheurne. Partijen zijn het erover eens geworden dat binnen deze RES gekozen wordt voor energieopwekking via een zonnenveld en mestvergisting en dat er deze ronde geen windturbines komen in de Broekheurne. Graag willen we u erop wijzen dat deze nog zeer recent door u geaccordeerde afspraken inhouden dat plaatsing van windturbines in de Broekheurne op dit moment niet tot de mogelijkheden behoort.

Recente beleidsaanpassingen van de provincie ten opzichte van duurzame energie zouden daar niets aan af moeten doen.

Provinciaal Programma Energiestrategie 2024: zoekgebieden windturbines

Een gevolg van deze eerdere afspraken is het volgende. De provincie heeft in januari in het Provinciaal Programma Energiestrategie 2024 tien zoeklocaties voor windturbines aangewezen in Enschede. Gelet op het boven genoemde commitment, gaan de bewoners van Broekheurne ervan uit dat de inzet van zowel gemeente als provincie zal zijn dat de twee theoretische zoeklocaties in de Broekheurne geen nadere invulling zullen krijgen.

Het is overigens te betwijfelen of de Broekheurne überhaupt goede mogelijkheden biedt voor windturbines. Een grote ontwikkelaar, Pure Energie, heeft aangegeven geen mogelijkheden te zien. Pure Energie is beoogd ontwikkelaar van het windpark Oude Buurserdijk in het naast Enschede gelegen Haaksbergen. Zij stellen: "De ruimte ontbreekt voor windmolens in de Broekheurne, dus dit is geen optie."²

Onduidelijk standpunt Provincie windenergie

Helaas is het op dit moment echter niet duidelijk of u van plan bent woord te houden met betrekking tot de Gebiedsagenda Broekheurne. U vraagt de gemeente Haaksbergen en Enschede programmeringsafspraken wind te maken met betrekking tot de sub regio. De provincie kent een maximum van 160 GWh toe aan de subregio en als voldaan wordt aan het maximum kunnen eventueel nieuwe initiatiefnemers afgewezen worden. In de zoekgebieden van de provincie wordt afgeweken van de zoekgebieden die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De gemeente Enschede heeft aangegeven pas na de vaststelling van de rijksnormen medio 2025 het gesprek aan te gaan over het maken van afspraken. U wilt daar niet op wachten, waardoor de gemeente Enschede haar regie verliest over mogelijke locaties en de provincie bij het overnemen van de regie een keuze voor de Broekheurne zou kunnen maken. Graag vragen wij u te beseffen wat het betekent als dit zou gebeuren.

Risico op onbehoorlijk bestuur

Er zijn in een lang en uniek participatieproces afspraken gemaakt tussen talloze belanghebbenden over de toekomst van de Broekheurne. Burgers hebben tientallen uren, soms honderden uren van hun tijd gegeven en individuele belangen opzijgezet. Dit om mee te denken en tot afspraken te komen. Het gebiedsproces is door alle partijen – *waaronder de provincie* - geprezen als een schoolvoorbeeld van burgerparticipatie, zelfs als een landelijk voorbeeld. Meerdere andere gemeenten hebben het proces met interesse gevolgd om er zelf van te leren. Wanneer dit proces slechts een half jaar later door een machtige overheidspartij - die nota bene zelf actief betrokken is bij de totstandkoming van de onderhavige gebiedsagenda - volledig aan de kant zou worden gezet en er het tegenovergestelde zou worden gedaan van wat is afgesproken, hoe kunnen de inwoners van de Broekheurne dan ooit nog vertrouwen hebben in hun overheidsinstanties? Sterker nog, hoe kunnen andere burgers in Enschede en elders in Nederland dan ooit nog vertrouwen hebben in participatieprocessen, wanneer het Enschedese

¹ Gebiedsagenda Broekheurne, kerndocument: vastgesteld 12 juni 2023

² TC Tubantia (editie Enschede), Lilian ten Donkelaar: 19 februari 2024

schoolvoorbeeld ervan na een half jaar al volledig zou worden onderuitgehaald? En dit in een tijd waarin het herstel van vertrouwen tussen burger en overheid zo'n belangrijk thema is. Nu al geven andere buurtschappen richting de gemeente Enschede aan dat ze nog weinig vertrouwen hebben in toekomstige participatietrajecten gezien de opstelling van de Provincie naar Broekheurne. Samengevat: hier is een risico op onbehoorlijk bestuur door de Provincie, met een mogelijke uitstraling die veel breder reikt dan alleen de Broekheurne.

Doorzettingsmacht provincie³

Zoals in de vorige paragraaf beschreven, hebben wij als bewoners van Broekheurne onze verantwoordelijkheid genomen en met veel inzet deelgenomen aan het proces rond de gebiedsagenda waarbinnen ook de energietransitie een plaats heeft gekregen. Hierbij is gewerkt aan vertrouwen tussen alle partijen. In dit beeld past geen "hogere" overheid die doorzettingsmacht denkt te moeten gebruiken waardoor dit de uitkomst van een zorgvuldig lokaal proces aan de kant schuift. In dit specifieke geval hebben wij daarnaast ook grote twijfels of de provincie wel de positie heeft om op deze manier de regie (en de rol van bevoegd gezag) naar zich toe te trekken. Dit omdat er geen dwingende opgave ligt voor de provincie en de landelijke doelstelling vanuit de RES van minimaal 35TWh al bereikt is. Daarom zijn wij van mening dat niet voldaan wordt aan artikelen zoals 9^e van de elektriciteitswet die de provincie deze positie geeft om lokale overheden te overrulen.

De voorwaarden voor overruling "in zeer gewichtige omstandigheden van algemeen belang" zijn er immers op dit moment niet. Er is geen taakstelling voor de provincie, dus u kunt niet zeggen dat deze het algemeen belang dient. Het Klimaatakkoord en daaruit de RES laten dit nu juist bij de gemeenten, *niet top-down*. Het Klimaatakkoord heeft bewust een grens gesteld op 35 TWh/jaar, om verdere hinder en landschapsverstoring te beperken. Dit doel van 35TWh is inmiddels landelijk gehaald.

Conclusie

Wij vragen u als College van Gedeputeerde Staten om:

1. De mede door u geaccordeerde gebiedsagenda Broekheurne bindend te laten zijn;
2. Af te zien van uw doorzettingsmacht op grond van de hiervoor geldende voorwaarden zoals omschreven in bovenstaande paragraaf doorzettingsmacht provincie.

Hoogachtend,

Philip Brey, inwoner van buurtschap Broekheurne te Enschede

Correspondentieadres: Usselerveenweg 300, 7546PJ Enschede.

e-mail: brey@caiway.nl

06 46051239

Mede voor akkoord door: zie bijlage.

³ Deze paragraaf is mede gebaseerd op het artikel "Door de strot geduwd": Douwe Jan Elzinga over de RES; VNG Magazine nummer 11 2020 pp 28-38.

Medeondertekening zienswijze Broekheurne					
Arkesteijn	V.J.		64	Hoof, van	Elly
Assink	Bernd		65	Hoomoedt	Jolinda
Assink-Roordink	Hester		66	Hoomoedt	Paul
Berenbroek	J.H.		67	Hoomoedt	Kim
Berenbroek	J.B.		68	Klok	Mirjan
Berenbroek	H.B.		69	Koning, de	Bianca
Biesmeijer	Sietske		70	Krevelen, van	Paul
Bomkamp	Jeffrey		71	Kuiper	Jochem
Borg, ter	Johnny		72	Kuiper	Jan
Borg, ter	Marianne		73	Kuiper	Joop
Boshuis	J.H.M.		74	Lagendijk	Frits
Boshuis-van der Snoek	S.C.J.		75	Lohuis	Edwin
Bouman	Frank		76	Maalderink	L.
Bouman	Marjolijn		77	Meijer	Gerrie
Busschers	B.G.		78	Meijer	Jo
Busschers-Lohuis	I.R.		79	Meijering	Christie
Buuren, ten	Peter		80	Meijering	Jan
Camping de Loeks VOF			81	Melkveehouderij GH Meijer	
Costeris-Wevers	Gea		82	Nieuwenhuijsen, van	Ben
Debski	Ine		83	Nieuwenhuijsen, van	Wilma
Debski	Edward		84	Nijenhuis	Alie
Denneboom	Esther		85	Nijenhuis	Alie
Donkerwolke	Yvonne		86	Nijhuis	Gerco
Donkerwolke	Lucas		87	Nijhuis-Leefers	Jeannine
Donkerwolke	Charles		88	Noom	Margreet
DynamicWay Outdoor Training			89	Otten	Alexander
Egteren, van	Luub		90	Pierik, ten	Maaïke
Eijkelenkamp	Frits		91	Quittner	Esther
Eindhoven	Marjantine		92	Quittner	Alfred
Einhoven	Nel		93	Roepke	Hank
Endhoven	Jilles		94	Roolvink	Oene
Feijer	Hans		95	Rutte	P.A.
Feijer-Roem	J.G.		96	Schuurink	H.D.
Floors	M.		97	Snijder	Kees
Gaakink	Jan Wilem		98	Snippe	Nienke
Gerritsen	Bert Jan		99	Spijker	M.
Gerritsen	H.E.		100	Spijker	G.R.
Gerritsen-Hukker	M.A.		101	Spijker-Lippinkhof	J.H.J.
Gerritsen-van der Meer	Cindy		102	Spijker-Ter Avest	A.H.J.
Gerritsen, ter Heegde	G.J.		103	Stehouwer	M.A.
Gonkel	Anja		104	Stichting Behoud leefomgevingen recreatiegebied Enschede-Zuid	
Gonkel	Ruud		105	Stokkers	F.
Gosses	Petra		106	Stokkers	B.
Grobbink	IGM		107	Stokkers	A.
Grobbink	A.G.		108	T Melkhuuske	
Grobbink	Mark		109	Ter Borg	Bas
Grobbink	Laura		110	Ulst, van	Jan
Gröneveld	Merel		111	Velthuizen	Milou
Gröneveld	Paul		112	Voerman	Tanja
Gröneveld	Ria		113	Voerman	Heinand
Haar, van der	Marco		114	Voogd	Gerritjan
Haar, van der	Alja		115	Voogd	Nienke
Haar, van der	Twan		116	Vossen-Jansen, van der	Wilma
Haar, van der	Sophie		117	Vossen, van der	Cor
Hagting	Gera		118	Wamelink	Miranda
Hagting	Martin		119	Watson	Els
Hagting	Femke		120	Watson	Robert
Hagting	Joren		121	Wessels	Harry
Hagting	Mart		122	Wessels	Ties
Hagting	Kim		123	Wessels	Mariette
Heege, ter	Bea		124	Wessels-Hollink	Linda
Heeringa	Hyls. G.		125	Wevers	Björn
Heeringa-haker	Nies		126	Wevers	Loes